

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

«Təsdiq edirəm: »
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:

dos. Zaur Məmmədov
"16" 01 2025-ci il

Fənn sillabusu

Fakültə: Təbiyyat (Magistratura)

İxtisas: 060113 İnformatikanın tədrisinin metodikası və metodologiyası

Kafedra: Riyaziyyat və informatika

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: AMTMOF (Orta məktəbdə programlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası) (Orta məktəb fənn proqramları əsasında)

Kodu: MİF-B03

Tədris ili: I (2024-2025 tədris ili) Semestr: II

Tədris yükü: cəmi: 120 saat. Auditoriya saatı -30 (15 saat mühazirə, 15 saat məşğələ)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

Auditoriya:

Saat:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Həbibov Vahab Mehti oğlu, riyaziyyat üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Məsləhət günləri və saati: V gün saat 13⁰⁰-15⁰⁰.

E-mail ünvanı: vahab.hebibov@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Hacı Z. Tağıyev küçəsi 3 sayılı tədris korpusu

III. Təvsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri

Əsas ədəbiyyat

1. R. Mahmudzadə, İ.Sadıqov, N.İsayeva. "Ümumtəhsil məktəblərinin 5-ci sinfi üçün dərslik". Bakı- 2018
2. R.Mahmudzadə, İ.Sadıqov, N.İsayeva. "Ümumtəhsil məktəblərinin 6-ci sinfi üçün dərslik", Bakı-2015.
3. R.Mahmudzadə, İ.Sadıqov, N.İsayeva « Ümumtəhsil məktəblərinin 7-ci sinfi üçün dərslik ». Bakı-2018.
4. R.Mahmudzadə, İ.Sadıqov, N.İsayeva. « Ümumtəhsil məktəblərinin 8-ci sinfi üçün dərslik ». Bakı-2019.
5. İ.Sadıqov, R.Mahmudzadə, N.İsayeva. Ümumtəhsil məktəblərinin 9-cu sinfi üçün dərslik ». Bakı-2018.
6. İ.Sadıqov, R.Mahmudzadə, N.İsayeva Ümumtəhsil məktəblərinin 10-cu sinfi üçün dərslik ». Bakı-2018.
7. Abdulla Qəhrəmanov, İlaha Cəfərova Python programlaşdırma dili Bakı-2015.

Əlavə ədəbiyyat:

8. Əbülfət Pələngov, Məlahət Abdullayeva "Orta məktəbdə İnformatikanın tədrisi metodikası". "Elm və təhsil".Bakı-2015

9.İnternet səhifələri

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən İnformatika tədrisi metodikası fənninin tədrisinə ehtiyac var.

V.Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta ITM-in metod və formaları fənninin tədris olunması məqsədə uyğundur.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi

"AMTMOF (Orta məktəbdə programlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası)" fənni magistr hazırlığı pilləsində eyniadlı təhsil proqramı ilə təhsil alan magistrların əsas ixtisas fənnidir. Fənnin tədrisi birinci kursun ilk semestrində, bir semestr ərzində həyata keçirilir.

Fənnin tədrisində 30 saat vaxt ayrıılır, bunun 15 saatı mühazirə, 15 saatı məşğələ işlərinə aid edilir.

Kursun keyfiyyətli tədrisi üçün magistrların bakalavr hazırlığı pilləsində "AMTMOF (Orta məktəbdə programlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası)" fənnini keçməsi məqsədəyənqandur.

Kursun məqsədi informasiya cəmiyyətinin tələbləri səviyyəsində informatikanın tədrisi metodikası üzrə elmi tədqiqat işləri apara bilən araşdırmacılar hazırlamaq, ali məktəblərdə informatikanın tədrisi metodikası fənnini tədris edə bilən mütəxəssislər yetişdirməkdir.

"AMTMOF (Orta məktəbdə programlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası)" kursu sırf pedaqoji yönümlü fənn olduğu üçün baza təhsilinin pedaqoji təhsil istiqamətinə uyğun olması arzu olunandır. Bu kateqoriyanın magistrların pedaqoji-psixoloji hazırlığı daha yüksək olur, nəinki informatika üzrə hazırlığı.

Bununla belə, bu ixtisas üzrə magistr təhsili alanlar sırasında bakalavr təhsili "Tətbiqi riyaziyyat", "Kompüter elmləri", bir sözlə informasiya texnologiyaları yönümlü ixtisas alan bakalavr məzunlarına da rast gəlinir. Bu vəziyyət "AMTMOF (Orta məktəbdə programlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası)" ixtisası üzrə magistr tədris planında olan bütün fənnlərin, o cümlədən "AMTMOF (Orta məktəbdə programlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası)" fənninin tədrisində differensiallaşdırma aparılmasını aktual edir.

Mövzular və onların məzmunu.

1. Alqoritm. Alqoritmin öyrədilməsi metodikası (V-VI sinif)
2. V-VII siniflərdə programlaşdırma dili
3. Programlaşdırma müütində kompilyasiya. Altprogram.
4. Python programı.
5. Sketch up programı Üç ölçülü qrafika
6. Veb- Proqramlaşdırma.
7. Veb-Saytların yaradılmasının tədrisi metodikası

Təsviyyə edilən informatika dərsliklərində istiqamətin reallaşma səviyyəsi.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 balı aşağıdakılardır: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həmdə laboratoriya varsa onda 10 bal seminar, 10 bal isə laboratoriyyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bözi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərfə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafı	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafı	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.

X.Təqvim mövzu planı 15 saat mühazirə, 15 saat seminar Cəmi 30 saat

Nº	Dərslerin mövzuları	Müh,	Məşğ	Tarix
1	2	3	4	5
1	Mövzu1. Alqoritm.Alqoritmin öyrədilməsi metodikası (V-VI sinif) Plan: 1. Alqoritm 2. Alqoritmləri necə təqdim etmək olar 3. Öyləncəli məsələlər 4. Alqoritmin xassələri 5. Alqoritmin növləri 6. Dövri alqoritmlər Mənbə:[1,2,8]		2	2
2	Mövzu 2. V-VII siniflərdə programlaşdırma dili Plan: 1. ALPLogo Programda dəyişənlər 2. Programlaşdırma mühitində seçim 3. Programlaşdırma mühitində dövr 4. Dövrlər və naxışlar 5. Programlaşdırma mühitində musiqi Mənbə:[1,2,8]		2	2
3	Mövzu 3. Programlaşdırma mütətində kompilyasiya. Altprogram. Plan: 1. Kompüterdə məsələlərin həlli 2. Riyaziyyatçı Bağa 3. Altprogram 4. Altprogramda dəyişənlər 5. Məsələ həlli Mənbə:[3,8]		2	2
4	Mövzu 4. Python programı. Plan: 1. Proqram necə hazırlanır 2. Python dilində ilk proqram 3. Proqramda kəmiyyətlər 4. Şərt operatoru 5. Proqramda dövr Mənbə:[4,7,8]		2	2
5	Mövzu 5. Python programlaşdırma dilində: Ədədlərlə iş ;Sətirlər; Siyahilar; Funksiya. Programlaşdırma dillərinin təsnifikasi. Plan:		2	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ədədlərə iş 2. Sətirlər 3. Siyahılar 4. Funksiya 5. Proqramlaşdırma dillərinin təsnifatı <p>Mənbə:[5,7,8]</p>		
6	<p>Mövzu 6 Veb- Proqramlaşdırma.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. VEB-Proqramlaşdırma 2. VEB-proqramlaşdırma nədir 3. Hipermətni nişanlama dili-html <p>Mənbə:[6,8]</p>	2	2
7	<p>Mövzu 7. Veb-Saytların yaradılmasının tədrisi metodikası</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Saytin tərtibatının özəllikləri 2. Cədvəller və istinadlar <p>Mənbə:[6,8]</p>	2	2
8	<p>Mövzu 8. Sketch up proqramı .Üç ölçülü qrafika</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sketch up proqramı . 2. Üç ölçülü qrafika <p>Mənbə:[6,8]</p>	1	1
		Cəmi	15 15

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqları

AMTMOF (Orta məktəbdə proqramlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası) (Orta məktəb fənn proqramları əsasında) fənninin öyrədilməsi fənn üzrə qoyulan əsas tələblərdən biridir. AMTMOF (Orta məktəbdə proqramlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası) (Orta məktəb fənn proqramları əsasında) fənnin tədrisi *Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduğu təsəvvür, vərdiş və bacarıqları;*

- AMTMOF (Orta məktəbdə proqramlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası) (Orta məktəb fənn proqramları əsasında) fənninin inkişafının aktual istiqamət və problemləri
- AMTMOF (Orta məktəbdə proqramlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası) (Orta məktəb fənn proqramları əsasında) fənninin öyrənilməsində riyaziyyatda yeri.rolu və mövqeyi
- AMTMOF (Orta məktəbdə proqramlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası) (Orta məktəb fənn proqramları əsasında) fənnin digər elimlərlə qarşılıqlı əlaqəsi

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

AMTMOF (Orta məktəbdə proqramlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası) (Orta məktəb fənn proqramları əsasında) fənnin tədrisi *Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduğu təsəvvür, vərdiş və bacarıqlara yiyələnir;*

- Orta məktəbdə proqramlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası fənninin inkişafının aktual istiqamət və problemləri öyrənilir.
- Orta məktəbdə proqramlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası fənninin öyrənilməsinnin riyaziyyatda yeri.rolu və mövqeyi müəyyənləşdirilir.
- Orta məktəbdə proqramlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası fənnin digər elimlərlə qarşılıqlı əlaqəsi müəyyən olur.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi

XIV. Kollokvium sualları:

I. Kollokvium sualları

1. Alqoritmin öyrədilməsi metodikası
2. Alqoritməri necə təqdim etmək olar
3. Əyləncəli məsələlər
4. Alqoritmin xassələri
5. Alqoritmin növləri
6. Dövri alqoritmlər
7. ALPLLogo proqramda dəyişənlər
8. ALPLLogo proqramlaşdırma mühitində seçim
9. ALPLLogo proqramlaşdırma mühitində dövr

10. ALPLLogo dövrlər və naxışlar

II. Kollokvium sualları

1. Python programı. Program necə hazırlanır
2. Python dilində ilk program
3. Python programı. Programda kəmiyyətlər
4. Python programı. Proqramda şərt operatoru
5. Python programı. Proqramda dövr
6. Misal
7. Misal
8. Misal
9. Misal
10. Misal.

XV. İmtahan sualları

1. Alqoritmin öyrədilməsi metodikası
2. Alqoritməri necə təqdim etmək olar
3. Əyləncəli məsələlər
4. Alqoritmin xassələri
5. Alqoritmin növləri
6. Dövri alqoritmələr
7. ALPLLogo proqramda dəyişənlər
8. ALPLLogo proqramlaşdırma mühitində seçim
9. ALPLLogo proqramlaşdırma mühitində dövr
10. ALPLLogo dövrlər və naxışlar
11. ALPLLogo proqramlaşdırma mühitində musiqi
12. Kompüterdə məsələlərin həlli
13. Riyaziyyatçı Bağa
14. Altprogram
15. Altprogramda dəyişənlər
16. Python programı. Program necə hazırlanır
17. Python dilində ilk program
18. Python programı. Programda kəmiyyətlər
19. Python programı. Şərt operatoru
20. Python programı. Programda dövr
21. Python programı. Ədədlərlə iş
22. Python programı. Sətirlər
23. Python programı. Siyahilar
24. Python programı. Funksiya
25. Proqramlaşdırma dillərinin təsnifatı
26. VEB-Proqramlaşdırma
27. VEB-proqramlaşdırma nədir
28. Hipermətni nişanlama dili-html
29. Saytin tərtibatının özəllikləri
30. Cədvəllər və istinadlar
31. Sketch up programı. Üç ölçülü qrafika.

"AMTMOF (Orta məktəbdə proqramlaşdırma dillərinin tədrisi metodikası) Orta məktəb fənn proqramları əsasında fənninin sillabusu "İnformatikanın tədrisi metodikası və metodologiyası" ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Syllabus «Riyaziyyat və informatika» kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (16.01.2025-ci il, protokol № 6).

Fənn müəllimi:

dos. V.M. Həbibov

Kafedra müdürü:

dos. N.C. Paşayev